

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili

Ülkemizde çevrenin korunması, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı ve gelecek nesillere yaşanabilir bir ülke bırakılması, devletin temel sorumlulukları arasındadır. Ancak son yıllarda maden işletmeleri, çimento fabrikaları, enerji santralleri ve çeşitli sanayi yatırımlarına ilişkin çevresel izin ve değerlendirme süreçleri, kamuoyunda ciddi tartışmalara neden olmaktadır.

24 Temmuz 2025 tarihinde Çevre Kanunu'nda yapılan değişikliklerle, daha önce belirli projeler için verilen "ÇED Gerekli Değildir" kararı yerine "ÇED Olumlu" kararı verilmeye başlanmıştır. Bu değişikliğin ardından, ÇED kararlarının niteliği, değerlendirme süreçlerinin şeffaflığı ve çevre üzerindeki olası etkileri konusunda kamuoyunun daha kapsamlı bilgilendirilmesi gerekmektedir.

Özellikle ormanlık alanlarda, tarım arazilerinde, su havzalarında ve doğal yaşam alanlarında gerçekleştirilen madencilik ve sanayi faaliyetlerinin çevreye verdiği zararlar, halk sağlığını ve ekolojik dengeyi tehdit etmektedir. Hava kirliliği, su kaynaklarının kirlenmesi, ormanların tahrip edilmesi ve biyolojik çeşitliliğin azalması, yalnızca belirli bölgeleri değil, ülkemizin tamamını ilgilendiren sorunlardır.

Çevreyi koruma amacı taşıyan ÇED mekanizmasının, yatırımların önünü açan biçimsel bir prosedüre dönüşmesi kabul edilemez. ÇED kararlarının hangi kriterlere göre verildiği, kaç projenin çevresel riskleri nedeniyle reddedildiği, kaç projenin onaylandığı ve bu projelerin çevreye etkilerinin ne ölçüde denetlendiği kamuoyu tarafından bilinmelidir.

Bu çerçevede, son 10 yılda verilen ÇED olumlu kararlarının toplam sayısı, illere ve bölgelere göre dağılımı, sektörel yoğunluğu ve çevresel denetim sonuçlarının açıklanması, çevre politikalarının değerlendirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

1. Son 10 yılda, yıllar itibarıyla toplam kaç projeye ÇED olumlu kararı verilmiştir? Bu kararların yıllara göre dağılımı nedir?
2. Son 10 yılda verilen ÇED olumlu kararlarının illere ve coğrafi bölgelere göre dağılımı nasıldır? Her ilde özellikle de Mersin’de kaç projeye onay verilmiştir?
3. Verilen ÇED olumlu kararlarının sektörel dağılımı nasıldır? Maden işletmeleri, taş ocakları, çimento fabrikaları, enerji santralleri, sanayi tesisleri ve diğer sektörlerle göre karar sayıları kaçtır?
4. 2025 yılında yapılan mevzuat değişikliğinin ardından, daha önce "ÇED Gerekli Değildir" kararı kapsamında değerlendirilen projelerden kaçına yeni düzenleme uyarınca ÇED olumlu kararı verilmiştir?
5. Son 10 yılda kaç proje hakkında ÇED olumsuz kararı verilmiştir? Bu kararların yıllara, illere ve sektörlerle göre dağılımı nedir?
6. Son 10 yılda verilen ÇED olumlu kararlarından kaçının iptali için yargı yoluna başvurulmuştur? Mahkemeler tarafından kaç karar iptal edilmiş veya yürütmesi durdurulmuştur?
7. ÇED olumlu kararı verilen projelerin çevresel taahhütlere uyup uymadığını belirlemek amacıyla son 10 yılda kaç denetim gerçekleştirilmiştir? Bu denetimler sonucunda kaç işletmeye idari para cezası uygulanmış, kaç işletmenin faaliyeti durdurulmuştur?